

Prima instanță: Jud. Bălți, sediul Fălești (jud. I. Pâcaleu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup”, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” împotriva Consiliului orășenesc Fălești și a consilierilor locali Dedov Boris, Patraș Vladimir, Pleșca Eduard, Tambur Veaceslav, Hîncu Mihail, Pernai Piotr, Voloșin Vladimir, Grosu Elena, Sava Ion, Frunza Ala, Pineaziuc Irina, Nanii Mihail, Șmurgun Ion, Gherasimov Olesea, Rarancean Cristina, Bilic Marin, Balica Eduard, Cojocarui Daniela, Severin Alexandru, Ciuperca Violeta, Ursachi Varfolomei, Iliășova-Mandalac Irina și Secara Liubomir cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 08 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 01 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 26 aprilie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Consiliul orășenesc Fălești și consilierii locali Dedov Boris, Patraș Vladimir, Pleșca Eduard, Tambur Veaceslav, Hîncu Mihail, Pernai Piotr, Voloșin Vladimir, Grosu Elena, Sava Ion, Frunza Ala, Pineaziuc Irina, Nanii Mihail, Șmurgun Ion, Gherasimov Olesea, Rarancean Cristina, Bilic Marin, Balica Eduard, Cojocarui Daniela, Severin Alexandru, Ciuperca Violeta, Ursachi Varfolomei, Iliășova-Mandalac Irina și Secara Liubomir privind anularea parțială a actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 22 decembrie 2015 Consiliul orășenesc Fălești a adoptat decizia nr. 10/06 privind bugetul orașului pe anul 2016.

Explică că potrivit anexelor din acest act administrativ s-a stabilit taxa pentru amplasarea unităților de comerț și/sau prestări servicii cu activități legate de supermarket, gherete comerciale produselor de tutungerie și panouri de publicitate.

Consideră că decizia în cauză este ilegală și neîntemeiată în partea genurilor de activitate, care în consecință încalcă dreptul la desfășurarea activității economice a Societății cu Răspundere Limitată „Elantop Grup”.

Afirmă că, în luna februarie 2016 a depus cerere prealabilă către Consiliul orașenesc Fălești, însă ultimul prin decizia nr. 02/04 din 24 martie 2016 a respins cererea prealabilă înaintată din numele și în interesul Societății cu Răspundere Limitată „Elantop Grup”, ca neîntemeiată, fără a invoca careva motive.

Menționează că adoptarea deciziei nu s-a efectuat în cadrul unor convorbiri publice cu agenții economici, unei analize preventive a posibilelor efecte produse în activitatea agentului economic, în cazul majorării taxelor locale, inclusiv calculele financiar-economice, reieșind din veniturile și cheltuielile care sunt incluse în darea de seamă pe anii precedenți.

Susține că, Consiliul orașenesc Fălești a încălcat principiul previzibilității, transparenței decizionale, analizei impactului, echității în raporturile dintre stat și întreprinzător. La fel sunt încălcate principiile echității, stabilității și randamentului impozabil în raportul juridic a materiei fiscale.

Relevă că Consiliul orașenesc Fălești a adoptat decizia contestată cu rea credință, deoarece motivul de fapt constă în realizarea scopului de a lichida activitatea Societății cu Răspundere Limitată „Elantop Grup”, prin abuz, exces de putere și depășire a atribuțiilor de serviciu. Acest fapt indiscutabil încalcă ordinea de drept, inclusiv dreptul la desfășurarea activității economice, cu cauzarea prejudiciului iminent.

Opinează că decizia în cauza este ilegală pe motiv că la adoptarea ei Consiliul orașenesc Fălești nu a consultat publicul și anume agenții economici, interesați de stabilirea taxelor locale.

Declară că, reclamantul are obligații directe față de pârât în baza actului administrativ contestat, iar ultimul la rândul său, în colaborare cu autoritatea executivă și organul fiscal din unitatea administrativ teritorială, are pârghii în baza legislației de a retrage autorizația de amplasare a reclamantului, în calitate de agent economic ce refuză achitarea impozitelor locale stabilite pe anul 2016 sau în scopul răzbunării poate contribui la aplicarea sancțiunilor fiscale, fapt ce ar încălca grav dreptul Societății cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” la desfășurarea activității economice cu cauzarea unui prejudiciu eminent, ireparabil. Acest fapt poate afecta principiul contradictorialității și egalității în proces, prin lipsa posibilității de a-și expune opinia asupra tuturor problemelor de fapt și de drept ce au legătură cu pricina și folosirea parțială a mijloacelor procedurale, ce în consecință defavorizează poziția Societății cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” care trebuie să i se asigure și să i se respecte dreptul la un proces echitabil.

Solicită reclamantul anularea deciziei Consiliului orașenesc Fălești nr. 10/06 din 22 decembrie 2015 privind bugetul orașului pe anul 2016, în partea anexelor nr.4.3 și 4.4 ce se referă la taxa pentru amplasarea unităților de comerț și/sau prestări servicii cu activități legate de supermagazin, gherete comerciale produselor de tutungerie și panouri de publicitate, ce în ansamblu constituie cota de 181 000 lei.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Fălești din 04 august 2016 au fost atrași în calitate de copârâți Dedov Boris, Patraș Vladimir, Pleșca Eduard, Tambur Veaceslav, Hîncu Mihail, Pernai Piotr, Voloșin Vladimir, Grosu Elena, Sava Ion, Frunza Ala, Pineaziuc Irina, Nanii Mihail, Șmurgun Ion, Gherasimov Olesea, Rarancean Cristina, Bilic Marin, Balica Eduard, Cojocaru Daniela, Severin Alexandru, Ciuperca Violeta, Ursachi Varfolomei, Iliășova-Mandalac Irina și Secara Liubomir.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 01 februarie 2017 a fost respinsă acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup”.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 iunie 2017 a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 01 februarie 2017.

La 13 iulie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 08 iunie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a invocat că instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul precum că bugetul local reprezintă instrumentul de planificare și conducere a activității economice- financiare a unității administrativ teritoriale, iar structura acestuia reflectă gradul de autonomie a administrației publice locale.

Susține reclamantul că respectă autonomia locală a administrației publice locale din or. Fălești și nu contestă oportunitatea emiterii actului administrativ în cauză, necătând la faptul că prevederile art. 37, lit. f¹) din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități publice central și locale, stabilește autorităților publice locale o obligație procedurală care asigură respectarea echilibrului juridico economic în raport cu agenții economici, în scopul evitării abuzurilor din partea autorităților publice locale.

Relevă că instanța de apel a considerat afirmația apelantului privind ilegalitatea deciziei contestate din motivul încălcării procedurii stabilite ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu. Consiliul orașenesc Fălești a adoptat decizia cu respectarea principiului transparenței, iar reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” a fost prezent la ședința autorității deliberative. Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” a prezentat probe pertinente care dovedesc incontestabil că autoritatea publică a respectat doar ultima parte a procesului de adoptare a deciziei contestate.

Consideră că instanțele au constatat eronat circumstanțele cauzei și probele prezentate de reprezentantul Consiliului orășenesc Fălești ce ține de organizarea audierilor publice cu agenții economici interesați de stabilirea taxelor locale, inclusiv reclamantul.

Totodată, instanțele au aplicat greșit legislația Codului Fiscal în favoarea Consiliului local Fălești, deoarece la adoptarea actului administrativ contestat, această autoritate nu s-a bazat pe aceste norme imperative, invocându-le doar la etapa judecării cauzei în scop de justificare neîntemeiată. În instanțele de judecată nu au fost prezentate nici avizele comisiilor consultative de specialitate care confirmă respectarea procedurii de adoptare a deciziilor, nici procesul verbal de organizare și desfășurare a audierilor publice și impactul de analiză care are menirea de a proteja întreprinzătorul.

Opinează că neexpunerea asupra tuturor argumentelor formulate de reprezentantul apelantului în instanțele inferioare, în sensul art. 6 CEDO, echivalează cu nerezolvarea fondului.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin scrisoarea de însoțire Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei din 08 iunie 2017 la 22 iunie 2017 (f.d.59, Vol. III), iar conform avizului de recepție/livrare avocatul Paciurca Iulian în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Elantop Grup” a recepționat decizia instanței de apel la 26 iunie 2017 (f.d.60).

Prin urmare, recursul declarat de aceasta la 13 iulie 2017 se consideră depus în termen.

La 22 august 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 22 septembrie 2017, Consiliul local Fălești a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs.

Examinând temeiurile recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup”, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de Procedură Civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul

instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup”, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Elantop Grup”, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu